

La connectivitat als espais verds. El Corredor Verd del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès.

*Anna Zahonero i Xifré. Biòloga. (az)estudis i projectes de medi ambient i paisatge s.l.p.
Consol Pérez Cruz. Biòloga. Consorci Urbanístic del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès.*

PART 1: AVANTPROJECTE D'ORDENACIÓ DEL CORREDOR VERD DEL CENTRE DIRECCIONAL DE CERDANYOLA DEL VALLÈS

1.1 Objectius bàsics i aspectes generals de l'avantprojecte.

L'avantprojecte del Corredor Verd del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès desenvolupa un sector de 142 Ha reservat en el PP del sector, amb l'objectiu de garantir un corredor ecològic que connecti la Serra de Collserola amb el massís Sant Llorenç de Munt. En aquest context, l'avantprojecte dona resposta a les previsions del planejament urbanístic vigent i a les prescripcions de la Declaració d'Impacte Ambiental, de manera que estableix les bases per desenvolupar una sèrie de projectes que garantiran l'efectivitat del corredor i la seva permeabilitat en front les diverses infraestructures que el creuen. Aquest objectiu principal es planteja amb treballs d'obra civil i també amb restitucions topogràfiques que ajuden restaurar hàbitats a través de la plantació.

1.2 Selecció de les comunitats vegetals a reforçar/instaurar.

La secció topogràfica rectificada ens permet establir unes unitats de plantació en funció de la distància al sistema hidrològic: es busca reforçar el transsecte entre el bosc de ribera o la vegetació associada a la humitat del sòl fins arribar al bosc mediterrani.

1.3 Criteris de plantació i manteniment.

Seguint models forestals del sistema veí de Collserola, s'estableixen les densitats de les diferents espècies vegetals per cada unitat de plantació o “mòdul”, bàsicament es planta entre 1-2 unitats per m². Per tal de controlar la competència amb les espècies invasores, es cobreix el sòl amb una manta de polipropilè no teixit de gramatge 125 g/m² amb protecció contra UVA.

Durant dos anys següents a la finalització de l'obra es porta a terme un programa de manteniment bàsic, que consta principalment de la eliminació de les espècies invasores i del reg de recolzament de les espècies plantades.

PART 2: OBRA D'ORDENACIÓ DE LA PRIMERA FASE DEL CORREDOR VERD DEL CENTRE DIRECCIONAL DE CERDANYOLA DEL VALLÈS. RESTAURACIÓ PAISATGÍSTICA A L'ENTORN DE LA CARRETERA BP-1413.

2.1 Dades generals:

- Inici obra: Gener 2011
- Recepció obra: Maig de 2012
- Finalització manteniment: Maig de 2014
- Import contracte principal: 1.300.000 € sense IVA
- Import contracte plantacions i manteniment arbres grans: 140.800 € sense IVA.

2.2 Àmbit del projecte:

L' obra executada realitza l'ordenació de 80.037 m² i engloba els entorns de la carretera BP-1413, destacant com a peces claus de l'actuació les lleres del torrent de Can Fatjó i del Bosc, en els àmbits de les obres de fàbrica que permeabilitzen generosament la carretera, i l'àmbit anomenat Àrids Cataluña.

2.3 Plantació arbòria:

Arbres de mida petita

Es van plantar un total de 1.043 ut d'arbres de les següents espècies i ports:

- *Fraxinus angustifolia, Populus alba i Ulmus minor* de 6-8 cm de perímetre.
- *Fraxinus angustifolia, Salix cinerea, Ulmus minor, Populus alba, Pinus halepensis, Quercus cerrioides Prunus avium, Prunus spinosa i Punica granatum*, presentats en contenidors de 3 i 7 litres.

El percentatge de supervivència obtingut un cop transcorregut el primer any de manteniment per als arbres de mida petita ha estat del 82,57%.

Arbres de mida gran

Es van plantar un total de 710 unitats d'arbres recuperats d'antics vivers existents al Centre Direccional, de les següents espècies i ports:

- *Quercus ilex* d' entre 8 i 18 cm de perímetre
- *Pinus pinea* d' entre 2 i 4,5 metres d'alçada.
- *Pinus halepensis* d' entre 2 i 4,5 metres d'alçada.
- *Cupressus sempervirens* d' entre 4,5 i 6 metres d'alçada.
- *Olea europaea* exemplar.

El percentatge de supervivència obtingut un cop transcorregut el primer any de manteniment per als arbres de mida gran ha estat del 91 %.

2.4 Plantació arbustiva:

Es van plantar un total de 43.509 unitats arbustives presentades en contenidor forestal (AF-200, AF-300 i AF-400 cc) i contenidor de 1,3 i 3 litres. La supervivència total obtinguda en les plantacions arbustives ha estat del 90,65 %.

El tractament de les dades de supervivència registrades pel primer any no permet donar una correlació clara per espècies, ni per les diferents tipologies de plantació (lleria, pont, marjada, terrasses). La relació més clara sembla obtenir-se per les èpoques en que es varen realitzar les plantació.

2.5 Efectivitat de les mesures correctores realitzades per la desfragmentació i permeabilització per la fauna.

Durant el període tardor de 2010-primavera de 2012 Minuartia va realitzar, per encàrrec del Consorci del Centre Direccional de Cerdanyola, un estudi que entre d'altres objectius havia de verificar la eficiència de les mesures correctores executades per a la desfragmentació i permeabilització de la fauna en la primera fase d'ordenació del corredor verd.

El mètode de treball va ser en primer lloc fer transsectes per determinar les espècies dels grups de referència presents als hàbitats de l'àmbit d'estudi, i posterior realització d'un seguiment de l'ús de les estructures com a passos de fauna mitjançant tècniques de fototrampeig i detecció de rastres.

Els resultats obtinguts es poden veure en la figura que es mostra a continuació, on s'observa la freqüència de creuament de les estructures que van ser objecte de seguiment, per a espècies dels grups de referència (logomorfs, carnívors i ungulats). Les dues estructures del corredor verd, el viaducte de Can Fatjó i el viaducte de torrent del Bosc, són les que presenten major nombre de registres de creuament i major diversitat d'espècies. Les diferències registrades són estadísticament significatives

